

ขอข้อมูลข่าวสารไปทำวิจัย

เรื่องนี้เป็นกรณีขอข้อมูลข่าวสารการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อนำไปทำวิจัยและประกอบการเรียนการสอน สามารถเปิดเผยได้หรือไม่ มาดูครับ

นาย ก เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง มีหนังสือถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑/๒๕๘๔ เพื่อประกอบการเขียนวิจัยและประกอบการเรียนการสอน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า รายงานการประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมลับที่สภาผู้แทนราษฎรไม่ได้มีมติให้เปิดเผย จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศ ความมั่นคงและการเมือง วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลในเรื่องที่รัฐบาลไทยแถลงต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ โดยไม่มีการลงมติ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานการประชุม (ลับ) สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งอยู่ในความครอบครองของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แม้เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้ให้มาไม่ประสงค์ให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เมื่อไม่มีบทบัญญัติในกฎหมายอื่นใดกำหนดให้เปิดเผย กรณีนี้จึงต้องอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เปิดเผยได้โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน เนื่องจากเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แม้เรื่องดังกล่าวจะเป็นเรื่องในอดีตอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งเมื่อครบยี่สิบปีแล้ว หากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำเป็นต้องเก็บรักษาไว้ ก็ควรดำเนินการตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเป็นเอกสารประวัติศาสตร์ต่อไป การเปิดเผยเอกสารประวัติศาสตร์ให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าหรือวิจัยภายใต้กรอบงานวิชาการ ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะมากกว่าการไม่เปิดเผย และแม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะกำหนดชั้นความลับไว้ ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๘ (www.oic.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศ ความมั่นคงและการเมือง (ที่ ตม ๕/๒๕๖๕) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”